

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ СТРАХОВИКА

Лесюк С. Я.

Науковий керівник: Свірський В. С., к.е.н., доцент

*Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Західноукраїнського національного університету, м. Івано-Франківськ, Україна*

Функціонування будь-якого суб'єкта господарювання економіки, в тому числі і страхової компанії, пов'язана із виникненням різноманітних ризиків. Ключове місце в загальній сукупності ризиків фінансово-господарської діяльності страхових компаній займають фінансові. Вони виникають при здійсненні фінансових операцій. Це вимагає від страховиків запровадження ефективних механізмів зниження впливу негативних факторів.

Фінансовий ризик є іманентною рисою ринкової економіки. Він має такі характерні особливості [1, с. 274; 2; 3].

1) економічна природа (проявляється лише в сфері економічної діяльності організації і пов'язаний із формуванням прибутку (доходу) і капіталу, а також із нейтралізацією втрат по фінансових операціях);

2) об'єктивність оцінки (унаслідок об'єктивної природи виникнення фінансового ризику як економічного явища, виникає можливість його вимірювання і кількісного вираження. При цьому така оцінка має суб'єктивний характер, бо обумовлена різноманітним рівнем достовірності інформації, якою керуються при прийнятті рішень, професійним досвідом та кваліфікацією персоналу страховика);

3) ймовірність прояву (ризикова фінансова подія може реалізуватися або ж не реалізуватися в процесі ведення страхової діяльності);

4) несприятливість наслідків (вона характеризується і вимірюється рівнем можливих фінансових втрат, що призводять не лише до зниження доходності капіталу, а й до банкрутства суб'єкта господарювання);

5) змінність у часі (зміни в часі під впливом змін зовнішніх і внутрішніх факторів функціонування суб'єкта господарювання).

Класифікація фінансових ризиків дає змогу чітко їх структурувати і обрати ефективний механізм управління. При виокремленні фінансових ризиків слід врахувати те, що вони охоплюють можливість виникнення лише подій, що мають конкретний, грошово-виражений вплив на діяльність страховика.

Фінансові ризики, що виникають в діяльності страхової компанії охоплюють дві складові [4, с. 43]:

– фінансовий ризик страховика як ймовірність понесення втрат у формі зменшення або ненадходження грошових коштів внаслідок змін умов зовнішнього середовища під час формування та розподілу власних фінансових ресурсів;

– фінансовий ризик страхової послуги.

Такий поділ має декілька переваг: він охоплює ключові групи фінансових ризиків, що виникають під час фінансово-господарської діяльності страховика;

групує їх в спосіб, що дозволяє підібрати відповідні інструменти для управління кожною з виділених груп; дозволяє упорядкування окремих подій до однієї із них; дає можливість встановити величину збитків за допомогою карти ризиків; виявити можливість прогнозування та характер прояву в часі.

Управління ризиками фінансово-господарської діяльності страховика – це діяльність страхової компанії щодо визначення, оцінки та контролю за ризиками, які загрожують здатності виконувати страхові зобов'язання перед клієнтами та приносити прибуток. Процес управління ризиками фінансово-господарської діяльності страховика складається з таких послідовних етапів: визначення ризику; оцінка ризику; контроль за ризиком.

Ефективне управління фінансовими ризиками діяльності страховика є складним фінансово-господарським механізмом, оскільки охоплює широкий спектр процесів від постановки завдань виявлення ризиків фінансово-господарської діяльності страховика, створення управлінських систем забезпечення, оцінки та вибору методів нейтралізації фінансових ризиків.

Реалізація поставлених вище завдань має опиратись на відповідну організаційну структуру, систему інформаційного забезпечення дослідження й можливості оцінки ймовірності виникнення несприятливої події. При побудові системи управління фінансовими ризиками слід виокремити сфери фінансово-господарської діяльності страховика, в яких ризики можуть призвести до збиткових ситуацій, ідентифікувати і оцінити їх; налагодити систему моніторингу та інформування про такі ризики. Підвищення ефективності управління фінансовими ризиками страховика залежать від належного функціонального розподілу в компанії. Для цього слід закріпити між окремими структурними підрозділами (працівниками) перелік завдань і обов'язків; організувати відповідну систему нагляду та здійснювати контроль виконання дій.

Література:

1. Сахирова Н. П. Страхование: учеб. пособие для вузов. М.: Велби, 2007. 744 с.
2. Клапків М. С. Страхування фінансових ризиків. Тернопіль: Економічна думка, Карт-бланш. 2002. 570 с.
3. Бланк И. А. Управление финансовыми рисками. К.: Ника-Центр, 2005. 600 с.
4. Клапків Л. М., Клапків Ю. М., Свірський В. С. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління: монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2019. 171 с.

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ТА ЇЇ СТАН В УКРАЇНІ

Макаренко К.С.

*Науковий керівник: Левченко Я.С., PhD, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*